
EBLIDA 2026

PhDr. Renáta Krejčí Salátová, Mgr. Vladana Pillerová / Knihovnický institut, Národní knihovna České republiky (National Library of the Czech Republic), Mariánské náměstí 190/5, 110 00 Praha 1

34. výroční rada a konference Evropské kanceláře knihovnických, informačních a dokumentačních sdružení EBLIDA (*European Bureau of Library, Information and Documentation Associations*)¹ se konala ve dnech **20.–22. dubna 2026** v prostorách **Městské knihovny v Praze a Národní knihovny České republiky**. Spoluorganizátorem akce bylo **Sdružení knihoven České republiky (SDRUK)**. Program zahrnoval plenární přednášky, panelové diskuse, workshopy i doprovodné kulturní akce. Hlavním tematickým rámcem bylo propojení udržitelnosti, smysluplnosti a konkrétních činů knihoven v souladu s cíli udržitelného rozvoje (SDGs).²

Tématem konference byla udržitelnost, což se odrazilo i v názvu konference: *Smysl a udržitelnost: Od cílů k činům v 17. týdnu. Knihovny jako partneři pro udržitelnou budoucnost*. „Týden 17“ označuje tematický týden podpory naplňování cílů udržitelného rozvoje. Mezi jeho cíle patří například: konec chudoby, konec hladu, zdraví a kvalitní život, kvalitní vzdělání, rovnost mužů a žen, důstojná práce a ekonomický růst apod.³

První den konference EBLIDA je věnován interním jednáním organizace a jejích členů. Probíhají zasedání výkonného výboru a Rady EBLIDA a další pracovní setkání národních asociací, zaměřená na sdílení zkušeností a nastavení priorit. Den má především strategický a networkingový charakter a připravuje půdu pro hlavní odborný program následujících dnů.

Hlavním dnem konference byl den druhý, jehož program začal již v 9.00 hodin projevem Tomáše Řeháka (ředitele Městské knihovny v Praze), Tomáše Foltýna (generálního ředitele NK ČR), Lukáše Houdka (novináře) a Erny Winters (prezidentky EBLIDA).

Následovala panelová diskuse, kterou moderoval Andrew Cranfield, ředitel EBLIDA. Účastníky diskuse byli Sharon Memis, generální tajemnice IFLA, Nizozemsko; Michal Broža, vedoucí Informační kanceláře OSN, Praha, Česká republika; Barbora Černohorská, ředitelka Městské knihovny Statenice, Česká republika; Alison Nolan, generální ředitelka Skotské knihovnické a informační rady (SLIC), Skotsko, Spojené království.

Po panelové diskusi následoval blok paralelních workshopů. Jedním z nich byl workshop **Sdílené čtení: Budování smysluplnosti, propojení a inkluze**, vedený zástupkyněmi FSBF (Finlands svenska biblioteksforening, česky Asociace švédsky mluvících knihovníků ve Finsku) Anneli Haapaharju a Miou Karvonen.

V metodě sdíleného čtení vyškolený vedoucí čtenář čte text nahlas se skupinou a modeluje plynulé čtení, zatímco účastníci sledují text, zapojují se a diskutují o něm. Podporují tak porozumění, slovní zásobu a lásku ke čtení podpůrným a interaktivním způsobem a opakované čtení slouží hlubšímu zapojení a rozvoji dovedností.

Sdílené čtení lze využít jako nástroj k zapojení účastníků na emocionální a kognitivní úrovni, jak společné čtení může vytvořit pocit přítomnosti, spojení a začlenění.

1 <https://eblida.org/cs/about-eblida/>

2 <https://eblida.org/event/34th-eblida-council-annual-conference-2026-prague/>

3 Více na <https://17cilu.cz/>.

Odpolední jednání bylo otevřeno přednáškou **Andrewa Harrisona** z OCLC, ředitele WebJunction (program OCLC na podporu knihoven), na téma **OCLC a udržitelnost: Budování komunity v době změn**. Knihovny jsou srdcem každé komunity a poskytují podporu v řadě různých oblastí, ať už jde o zdravotnictví a vzdělávání nebo udržitelnost a inovace. Ve své prezentaci rekapituloval, jak OCLC knihovny v tomto úsilí podporuje a jaké zdroje jsou k dispozici. Také stručně shrnul, co bylo probráno při workshopu *Climate Action Sprint*, který se konal dříve během dne.

Poté následovalo deset krátkých prezentací z různých zemí na téma udržitelnosti v knihovnách (pod společným názvem **Lightning Talks**), jehož se zúčastnili vystupující z České republiky, Chorvatska, Srbska, Ukrajiny, Skotska, Irska, Turecka a Rumunska. Každá z těchto prezentací by mohla být samostatnou zajímavou přednáškou, bohužel v cca pětiminutovém formátu jednotlivá vystoupení nemohla mít náležitou výpovědní hodnotu.

Součástí programu byla také prezentace celoevropské studie **Sentobib**, kterou představil **Francis De Bonnaire**, evropský koordinátor projektu. Studie zahrnuje více než 1 200 knihoven a více než 200 000 uživatelů a jejím cílem je zpřístupnit systematický výzkum uživatelských potřeb knihovnám v celé Evropě.

Na závěr odpoledne jsme zhlédli film **Knihovníci (The Librarians)**, který režíroval Kim A. Snyder. Tento film budí pochybnosti o demokracii ve Spojených státech amerických. Každému knihovníkovi/knihovnici ho doporučujeme zhlédnout.

Poslední den konference byl zaměřen na budoucnost veřejných knihoven v Evropě a na praktickou spolupráci mezi institucemi. Dopolední blok tvořil společný workshop organizací EBLIDA, Public Libraries 2030 a pracovní skupiny OMC Group. Zpráva OMC je dokument vzniklý v rámci evropské spolupráce členských států (*Open Method of Coordination*), který shrnuje doporučení a příklady dobré praxe pro rozvoj knihoven a jejich roli ve společnosti. Bude sloužit jako podklad pro tvorbu politik a strategických rozhodnutí na národní i evropské úrovni. Jeho oficiální vydání je plánováno na červen 2026. Program představil finální podobu zprávy pracovní skupiny OMC a panelovou debatu, při které účastníci nabízeli konkrétní způsoby, jak mohou knihovnické organizace ovlivnit směřování sektoru v příštích letech a jak převést doporučení zprávy OMC do praxe.

Konference v Praze ukázala silný zájem o spolupráci v rámci evropské knihovnické komunity – byla zaznamenána rekordní účast téměř 200 registrovaných účastníků z 31 zemí. Vedle odborného programu se potvrdil význam osobních setkání, sdílení zkušeností a navazování kontaktů, které byly pro řadu účastníků stejně přínosné jako samotný obsah jednotlivých bloků.

KREJČÍ SALÁTOVÁ, Renáta a PILLEROVÁ, Vladana. EBLIDA 2026. Knihovna: knihovnická revue. 2026, roč. 37, č. 1, s. 87–88. ISSN 1802-3252.